

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: **Z. L.**, bytom H. č. X., V. K., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Rožňave**, Šafárikova č. 71, Rožňava, za účasti: **1/ Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor**, Šafárikova č. 36, Rožňava, **2/ J. I.**, bytom S. č. X., **3/ E. J.**, bytom Z. č. X., **4/ J. K.**, bytom Z. č. X., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2011/00015-1 zo dňa 26.1.2011, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Sp/6/2011-39 zo dňa 14.10.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Sp/6/2011-39 zo dňa 14.10.2011 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie č. 2011/00015-1 zo dňa 26.1.2011, ktorým odporca podľa ustanovení zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodol o reštitučnom nároku navrhovateľky tak, že vyslovil, že navrhovateľka ako oprávnená osoba spĺňa podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. n/ zákona

a zároveň jej priznal právo na náhradu podľa § 6 ods. 2 zákona z dôvodu existencie prekážky vydania pozemkov v zmysle § 6 ods. 1 písm. a/ zákona. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom konania ich náhradu nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo dostatočne zrozumiteľné a odôvodnené a odporca sa riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi a skutočnosťami.

Krajský súd konštatoval, že navrhovateľka neuviedla žiadne argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybniť rozhodnutie odporcu v merite veci; spochybňovala len okolnosti, za ktorých došlo k situácii, že vlastníkami dotknutých pozemkov sa stali iné fyzické osoby. Krajský súd zdôraznil, že pri rozhodovaní musel vychádzať zo skutkového stavu, aký tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia a aký bol ku dňu účinnosti zákona (k 1.1.2004) a tiež, že nemal právomoc posudzovať zákonnosť iných právnych aktov alebo postupov, ktoré týmto aktom predchádzali. Z obsahu spisu odporcu a z vykonaného dokazovania jednoznačne podľa názoru krajského súdu vyplynulo, že predmetné pozemky boli ku dňu 1.1.2004 vo vlastníctve iných fyzických osôb a teda ich vydaniu navrhovateľke bránila existencia prekážky v zmysle § 6 ods. 1 písm. a/ zákona.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie žiadajúc zrušenie rozsudku krajského súdu a navrátenie odňatých pozemkov. Odvolanie odôvodnila v podstate tým, že prekážka vydania pozemkov vznikla nelegálnym spôsobom. Tvrdila, že terajší skutkový stav nebol navodený 1.1.2004, ale ešte v roku 1953, kedy došlo k skutočnému znárodneniu pozemkov; v roku 1963 už bolo len vydané vyvlastňovacie rozhodnutie. Poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. IV. ÚS 209/2010-29 zo dňa 16.9.2010, v zmysle ktorého k znárodneniu pozemkov došlo v rozpore s vtedy platnými predpismi, čím sa ani odporca ani krajský súd nezaoberali. Krajskému súdu vytýkala aj odôvodnenie týkajúce sa posúdenia, či pozemky v čase ich prechodu na štát patrili do poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Tvrdila, že SPF porušil svoje zákonné povinnosti, keď predal pozemky iným fyzickým osobám, a to účastníkom 2/ J. I. a Ing. Ľ. J.. Spochybňovala celý proces prechodu a prevodu pozemkov tvrdiac, že pozemky boli vyvlastnené pre Štátne rybárstvo Stupava, š.p., ktorý ho

previedol na Východoslovenský rybársky podnik Michalovce, š.p., v ktorom súčasní vlastníci pracovali v čelných funkciách a tento podnik obratom pozemky odovzdal SPF, ktorý ich následne predal uvedeným fyzickým osobám. Podľa názoru navrhovateľky išlo v tomto o zjavne nelegálny postup, ktorý mal súd prešetriť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f/ OSP.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis odporcu, vyplýva, že navrhovateľka si dňa 27.12.2004 uplatnila na Obvodnom pozemkovom úrade v Rožňave nárok na navrátenie vlastníctva k vyvlastneným nehnuteľnostiam podľa zákona a to k pozemkom nachádzajúcim sa v k.ú. H., parc. č. CKN X., X. a X., ktorých vlastníckmi boli jej staré mamy a jej otec. Odporca v preskúmanom rozhodnutí vyslovil, že navrhovateľka ako oprávnená osoba spĺňa podmienky v zmysle § 3 ods. 1 písm. n/ zákona, no vlastníctvo k špecifikovaným nehnuteľnostiam nemožno navrátiť pre existenciu prekážky podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákona, lebo pozemky sú vo vlastníctve iných fyzických osôb a zároveň navrhovateľke priznal právo na náhradu za pozemky podľa § 6 ods. 2 zákona, ktoré jej budú poskytnuté SPF. V reštitučnom konaní odporca správne konal aj s vlastníckmi sporných pozemkov, ktorými boli účastník 2/ J. I. a Ing. J..

Po vydaní rozhodnutia odporcu zo dňa 26.1.2011 účastník reštitučného konania Ing. J. dňa X. zomrel. Podľa oznámenia obce Zalužice zo dňa 5.8.2011 (č.l. 28), kde mal zomrelý účastník konania ku dňu smrti trvalé bydlisko, býva na tejto adrese manželka E. J. a dcéry J. K., rod. J. a L. J.. Krajský súd ďalej konal len s manželkou a s dcérou zomrelého účastníka konania J. K., ktoré predvolal na pojednávanie, uviedol ich do zápisnice z pojednávania a doručoval im svoj rozsudok.

Podľa § 250m ods. 3 OSP účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

S poukazom na § 250l ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v piatej časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 107 OSP ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať (ods. 1).

Konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr (ods. 3).

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa v danej veci nepostupoval v intenciách citovaných zákonných ustanovení, pretože krajský súd síce vyzval manželku neb. účastníka konania o oznámenie, v akom štádiu je dedičské konanie a tiež, či je jej dcéra L. plnoletá (č.l. 29), na odpoveď však nevyčkal a ďalej konal len s E. J. (manželkou) a J. K. (jednou z dcér), ktoré uviedol aj do záhlavia svojho rozsudku. Ak by aj dcéra L. bola v danom čase ešte neplnoletá, mal s ňou krajský súd riadne konať ako s účastníčkou konania zastúpenou zákonnou zástupkyňou – jej matkou. Krajský súd nezistoval, aký je skutočný okruh dedičov – z oznámenia obce Zalužice vyplynula len skutočnosť, že v mieste posledného trvalého bydliska Ing. J. žila aj jeho manželka a dve dcéry. Z tohto oznámenia však nemožno vyvodiť bez akýchkoľvek pochyb, že zomrelý mal len tieto dve dcéry. V rozhodnutí sa krajský súd nevysporiadal ani s tým, či po zomrelom účastníkovi konania neostali aj prípadní iní dedičia, s ktorými by následne mal konať ako s účastníkmi konania (napr. deti z prípadného skoršieho manželstva a pod.).

Pokiaľ teda krajský súd nekonal so všetkými účastníkmi konania (t.z. so všetkými právnymi nástupcami pôvodného účastníka správneho konania), svojím postupom im odňal právo na súdny proces a teda im odňal možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 OSP z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 OSP.

Odvolací súd sa vzhľadom na procesné pochybenie súdu prvého stupňa vecou samou nezaoberal. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude riadne zistiť okruh dedičov po zomrelom účastníkovi Ing. J., konať s nimi a po rozhodnutí vo veci samej im všetkým doručiť konečné rozhodnutie vo veci.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

P o u č e n i e : Protí tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. novembra 2012

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová